

Malmöforumet: Sveriges åtaganden för hågkomst av Förintelsen och bekämpande av antisemitism, antiziganism och andra former av rasism

Publicerad 13 september 2021

Inför Malmö internationella forum för hågkomst av Förintelsen och bekämpande av antisemitism presenterar regeringen nu de åtaganden som Sverige kommer att genomföra. I budgetpropositionen för 2022 föreslås satsningar för totalt 95 miljoner kronor, bland annat för ett nytt museum för att bevara och föra vidare minnet av Förintelsen, en utbildningssatsning för att förebygga antisemitism och andra former av rasism samt en satsning för att stärka forskningen om Förintelsen.

Den 13 oktober har statsminister Stefan Löfven bjudit in stats- och regeringschefer, internationella organisationer och sociala medieplattformar till Remember – ReAct, Malmö internationella forum för hågkomst av Förintelsen och bekämpande av antisemitism. Forumet kommer att behandla fyra teman: Hågkomst av Förintelsen, utbildning om Förintelsen, antisemitism på sociala medier och bekämpande av antisemitism och andra former av rasism. Vid forumet kommer samtliga deltagare presentera sina konkreta åtaganden för att stärka arbetet för hågkomst av Förintelsen och bekämpande av antisemitism, antiziganism och andra former av rasism.

I budgeten för 2022 satsar regeringen 95 miljoner kronor för att förverkliga Sveriges åtaganden inför Malmö internationella forum för hågkomst av Förintelsen och bekämpande av antisemitism.

– Vi får aldrig bli avtrubbade och måste alltid bekämpa antisemitism och rasism. Det får aldrig bli något normalt i vårt samhälle. Vi vet vad det hatet i förlängningen har lett till. Jag har lovat överlevande från Förintelsen att göra vad jag kan, som statsminister - och människa, för hågkomsten av Förintelsen och kampen mot antisemitism idag. Det löftet kommer jag att hålla, säger statsminister Stefan Löfven.

– Vi har alla ett ansvar för att göra vårt. Säg ifrån och markera. Det är en plikt för varje människa, säger statsminister Stefan Löfven.

– Att motverka antisemitism, antiziganism och andra former av rasism, är att slå vakt om vår demokrati i dag, men också om framtiden. För att det arbetet ska lyckas krävs det att många av samhällets olika instanser samverkar. Jag är därför glad att vi idag kan presentera denna breda och kraftfulla satsning, säger utbildningsminister Anna Ekström.

– Förintelsen är en del av Sveriges historia. Att Statens historiska museer nu föreslås tillföras resurser för att inrätta Sveriges museum om Förintelsen är startskottet för att Sverige kommer att få ett museum där minnet av Förintelsen kan bevaras och föras vidare till kommande generationer i hela landet. Det är ett långsiktigt och mångårigt arbete att bygga upp en fullskalig museiverksamhet och jag ser fram emot att följa det, säger kultur- och demokratiminister Amanda Lind.

Nu presenteras samtliga åtgärder som Sverige åtar sig att genomföra:

Sverige åtar sig att bevara och föra vidare minnet av Förintelsen

- Regeringen har tidigare meddelat att ett museum kommer att inrättas för att bevara och föra vidare minnet av Förintelsen. Statens historiska museer har på regeringens uppdrag lämnat förslag till inrättandet. I nästa steg avser regeringen att ge Statens historiska museer i uppdrag att inrätta det nya museet, Sveriges museum om Förintelsen, inom myndigheten. En svenskspråkig version av AI-installationen Dimensions in Testimony (utvecklad av Shoah Foundation) där besökare kan samtala med personer som överlevt Förintelsen via ett mycket stort antal förinspelade svar på frågor, har tagits fram och kommer att spridas av museet till skolor och andra museer i hela landet. Den 1 juli 2022 ska Sveriges museum om Förintelsen vara inrättat och inleda en publik verksamhet. Regeringen föreslår att Statens historiska museer får sammanlagt 30 miljoner kronor 2022 för arbetet med inrättandet. Att bygga upp en fullskalig museiverksamhet är ett långsiktigt och flerårigt arbete. Anslaget avses förstärkas ytterligare under de kommande åren för en successiv uppbyggnad av verksamheten.

Sverige åtar sig att främja utbildning för att förebygga antisemitism och andra former av rasism och att stärka forskning om Förintelsen

- Skolverket ges resurser och ett uppdrag för att i samarbete med Forum för levande historia arbeta med demokratistärkande insatser i skolan, folkbildningen och inom andra delar av utbildning för vuxna. Syftet är att motverka antisemitism och andra former av rasism. För detta ändamål föreslår regeringen att 10 miljoner kronor satsas under 2022 och 10 miljoner kronor årligen från och med 2023.
- Vetenskapsrådet har tidigare fått i uppdrag att göra en kartläggning av svensk forskning om Förintelsen och antisemitism, som också innefattar forskning om folkmord, förföljelse, fängslande och dödande av andra utsatta grupper i samband med Förintelsen, inklusive romers utsatthet och antiziganism. I uppdraget ingår att lämna rekommendationer till regeringen om fortsatta insatser för att stärka forskningsfältet i Sverige. Regeringen satsar 12 miljoner kronor per år till och med 2026 i forskningsmedel som Vetenskapsrådet ska fördela.

Sverige åtar sig att bekämpa antisemitism, antiziganism och andra former av rasism – online och offline

- Med den nationella planen mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott som utgångspunkt kommer regeringen att fortsätta och förstärka arbetet mot olika former av rasism i Sverige. Särskilda åtgärdsprogram mot olika former av rasism; antisemitism, antiziganism, islamofobi, afrofofi och rasism mot samer ska tas fram. I budgetpropositionen för 2022 föreslår regeringen att arbetet mot rasism förstärks med 8 miljoner kronor årligen.*
- Regeringen ger Polismyndigheten i uppdrag att fortsätta utveckla och förbättra arbetet för att bekämpa hatbrott och andra brott som hotar demokratin. Polismyndigheten ska bland annat genomföra kompetenshöjande insatser inom myndigheten samt redovisa resultatet av det arbete som bedrivs för att förstärka den brottsutredande förmågan och uppkläringen av dessa brott. Myndigheten ska också redovisa en beskrivning av arbetet mot it-relaterade hatbrott och andra brott som hotar demokratin, och beskriva hur förutsättningar för samverkan skapas med andra myndigheter och organisationer.*
- Det förebyggande arbetet mot spridandet av våldsbejakande extremistisk propaganda och rasism på digitala plattformar behöver inkludera kontinuerliga kartläggningar och analyser av både förekomsten av olika former av rasistiska uttryck och av innehållet i de våldsbejakande extremistiska budskap som sprids i digitala

miljöer. Regeringen föreslår att Totalförsvarets forskningsinstitut tillförs 2 miljoner kronor för ett permanent uppdrag att genomföra sådana kartläggningar.

- Organiserad rasism och stöd åt organiserad rasism ska kriminaliseras. Rasistiska organisationer bidrar till att rasistiska uttryck får spridning i medier, på internet och i sociala medier samt genom bland annat demonstrationer på olika håll i landet. Det handlar till exempel om antisemitiska och afrofbiska budskap. Vit makt-miljöns aktiviteter utgör också ett hot mot enskilda individer. Personer inom den miljön bedöms ha förmåga att begå grova våldsbrott som skulle kunna utgöra terroristbrott i Sverige. Regeringen anser mot denna oroande bakgrund att det inte är tillräckligt att motarbeta rasismen i allmänhet utan konstaterar att den organiserade rasismen i sig är ett hot som behöver uppmärksammas särskilt.
- I Sverige finns ett starkt straffrättsligt skydd för hatpropaganda på rasistiska grunder, bl.a. genom straffansvaret för hets mot folkgrupp. Det kan dock ifrågasättas om lagstiftningen tillräckligt tydligt ger uttryck för samhällets avståndstagande från bl.a. förnekelse av Förintelsen. En parlamentarisk kommitté som förutsättningslöst ska undersöka möjligheterna till en tydligare kriminalisering av förnekelse av Förintelsen ska därför tillsättas.

Sverige åtar sig att främja judiskt liv, stärka arbetet för romsk inkludering och förstärka civila samhällets säkerhet

- Regeringen avser att tillsätta en utredning med uppdrag att ta fram förslag till en strategi för stärkande av judiskt liv i Sverige. Arbetet kommer att ske i samråd med den judiska minoriteten. Utredningen avses tillsättas under 2022.
- Språkcentrum för Jiddisch och Romani chib ska inrättas. Inrättande av språkcentrum är en uttalad viktig del av regeringens politik och syftar till att stärka och revitalisera de båda minoritetsspråken för att nå det minoritetspolitiska målet om att stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande.
- Regeringen föreslår en satsning på strategin för romsk inkludering om 14 miljoner kronor 2022 för att fortsätta arbetet att förverkliga strategin. Satsningen uppgår till 18,5 miljoner kronor årligen 2023 och 2024 och därefter 8 miljoner kronor årligen permanent.
- Regeringen föreslår att statsbidraget för säkerhetshöjande åtgärder till organisationer inom det civila samhället tillförs 19 miljoner kronor från och med nästa år.* Behovet av säkerhetshöjande åtgärder för trossamfund och andra organisationer inom det civila samhället har ökat främst på grund av ökade hot mot religiösa byggnader samt hat riktat mot religiösa funktionärer och utövare. Efterfrågan på statligt stöd för att tillgodose skyddsbehov har därmed ökat. Stödet kan handla om skydd av byggnader, lokaler eller andra anläggningar, personella resurser samt tekniska lösningar för bevakning.

Sverige ska vara ordförande i Internationell Holocaust Remembrance Alliance (IHRA) från och med mars 2022 till mars 2023. Åtaganden som presenteras vid Malmöforumet ska följas upp under det svenska ordförandeskapet.

Satsningar i budgetpropositionen	2021 (Höständringsbudgeten)	2022	2023	2024
----------------------------------	-----------------------------	------	------	------

Inrättande av museum om Förintelsen	10,0	30,0	45,0	55,0
Demokratistärkande insatser i skolan och inom utbildning för vuxna		10,0	10,0	10,0
Stärkt forskning om Förintelsen och antisemitism		12,0	12,0	12,0
Förstärkning av säkerhetshöjande åtgärder till trossamfund		19,0	19,0	19,0
Åtgärdsprogram mot rasism		8,0	8,0	8,0
Kartläggning av våldsbejakande extremism och rasism i digitala miljöer		2,0	2,0	2,0
Förstärkning för att genomföra strategin för romsk inkludering		14,0	18,5	18,5
Totalt	10	95	114,5	124,5